

SZARVASI LAPOK

TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

SZERKESZTŐSÉG: Kossuth-tér, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Nyilttérben egy sor közlési díja 50 fillér. Kéziratokat a szerkesztőség nem küld vissza.		Főszerkesztő: Benka Gyula. Főmunkatárs: Zlinszky István.	Felelős szerkesztő: Dr. Nagy Béla. Laptulajdonos: Dr. Haviár Gyula.	KIADÓHIVATAL: Beliczey-ut 9. számú ház, hova az előfizetési és a hirdetési pénzek küldendők. Előfizetési díj: Egész évre 8 K. Fél évre 4 K. Negyed évre 2 K. Egyes szám ára: 16 fillér
---	--	---	--	---

Katonák tanuljanak.

Alig néhány éve, hogy a külföld egyes államai a mezőgazdasági ismeretek fejlesztése és népszerűsítése érdekében nevezetes ujtást léptettek életbe: a mezőgazdasági oktatást a hadseregben. Az eleinte próbaképen rendezett tanfolyamok kiváló eredményei maguk után vonták az intézmények rendszeresebb alapon való fejlesztését. Így különösen Olasz-, Francia- és Németországban, valamint Angliában és Belgiumban az eszme már jelentékeny tért hódított. E nagy horderejű intézmény bevezetése Magyarországon is, mint elsősorban agrár államban, emiatt érdeket képez. A külföldön elért figyelemreméltó sikerek alapos kilátást és reményt nyújtanak, hogy hazánkban is e téren, különösen a jelenlegi generáció gazdasági ismereteinek fejlesztésénél rendkívül kedvező eredményt biztosítsanak. Egyes helyeken már történetek is hazánkban kísérletek, a fontos célra való tekintetből indokolt és szükséges volna azonban az oktatást rendszeres alapra fektetni és a tanfolyamokat állandósítani.

Németországban külön tanfolyamok

kat szerveztek a tisztek, altisztek és közlegények részére, vagyis az előadások a hallgatók értelmiségéhez és képzettségéhez alkalmazkodtak. Egyes helyeken a közlegényeket is külön csoportokba osztották be a szerint, hogy birtak-e már előzőleg mezőgazdasági ismeretekkel vagy sem. A fő figyelem arra irányult, hogy a tanfolyamokon való részvétel önkéntes legyen, mert a tapasztalás azt az eredményt mutatta, hogy a kényszeroktatás nem jár sikerrel. Az előadások anyaga kiterjedt a földismeretre, állat és növénytanra, az állattenyésztésre és a mezőgazdasági művelés ágazataira. Lehetőleg oly helyeken nyitották meg a tanfolyamokat, ahol szakoktatási intézetek is vannak, hogy nemcsak a megfelelő tanterv, hanem a szükséges szemléltető ábrák és eszközök is rendelkezésre álljanak.

Más helyeken a mezőgazdaságban jártas és gyakorlattal bíró tisztek vagy a jelentkező földbirtokosok vezették a tanfolyamot, de ez utóbbi esetekben csekélyebb volt az elért eredmény. Az érdeklődés művelésére jónak bizonyult kisebb füzetek szétszórására, amelyek a tananyag rövid összefoglalását tartalmazzák. A legtöbb eredmény azon

a helyen mutatkozott, ahol a hallgatókat gyakorlati úton is képezték és tanították. E tekintetben különös gondot fordítottak arra, hogy a művelési módok tanításával annak a vidéknek gazdálkodási rendszerét ismertessék, amely az illető ezred sorozó kerületében divik. A tanfolyamok látogatottsága minden várakozást felülmúlt s az oktatást — bár minden kényszer nélkül — nemcsak a földműveléssel foglalkozók, de az iparosok és gyári munkások közül sorozott legénység is érdeklődéssel hallgatta.

Olaszországban, ahol az akció régebbi keletű, még szebb eredményt értek el ezen a téren. Az akció itt kezdetben egyes lelkes kezdeményezők buzdítására indult. Csak később járult hozzá az állam évi 10,000 lírával, ma már állandó jellegűek a tanfolyamok.

Ideje volna, hogy mi is életre hívjuk ezt az intézményt annál is inkább, mert legénységünk a szolgálat ideje alatt nemcsak hogy elfelejti azt is, amit tudott, de egyenesen elszokik a rendszeres gazdasági munkától, amely élethivatása. Nálunk katonák néhány német vezényleti szón kívül csak virtust tanulnak, s amikor hazakerülnek

TÁRCA.

Fecske-búcsú.

Tavaly volt, — útra készült már a fecske ..

Kis sajkámon a Köröst jártam,
 Szelíden ringatott a hullám!
 Elsíklottam a füzek alján,
 Egy-egy levél zizegve hullt rám.
 A rezgő-nyárfá hulló lombját
 Aranyba vonta lehunyo nap, —
 Hol ma a kökörcsin virágzik,
 Talán csak sivár köd lesz holnap.

Hol ma a kökörcsin virágzik,
 Talán csak sivár köd lesz holnap;
 Megyek hát én is, búcsút mondok

Susogó sásnak, hűs haboknak.
 Fölöttem kis fecskék csapatja
 Rebbenve rendezkedik útra.
 A hóvirág ha újra elnyílt,
 Kis fecském, látlak-e majd újra?

Csönd. Csak a kis vándormadárkák
 Zendülnek kerengve az égen, —
 Ni! megszédül' az egyik, mintha
 Ladikomba bukna le épen.
 Csapong szegény, — nem bírja szárnya,
 Még fordul egyet, lengve — lengve;
 Búcsút csicsergett kis párjának
 S pihegve hullott az ölembe.

Szegény madár! Ne félj bohócska,
 Nézd, nézd! itt sír közel a párod.
 Pihenj csak, majd elszálhatsz újra
 S a kék ég alját vigan járod.

Megvendégellek, megittalak,
 Pihenj, pihenj, — ne félj te tőlem;
 S leg vándora, ha messze szállasz,
 Ejtsd útba, óh, vigyj hirt felőlem.

Mert lásd! nem is oly' réges-régen,
 Nem voltam én sem ilyen árva,
 Mert sólyom-szárnyú hű lelkeknél
 Hej! volt egy édes fecske párja.
 Volt! De kiröppent kis hajámból
 És vissza sem jött soha többé,
 Lásd! már csak így magamba' járok,
 Örökké, kis madár, örökké!

Hej, kis madár! Még akkor, — akkor!
 Te rólad, rólad szólt a nóta;
 Ha étel akkor kis madárkám:
 Harmadszor költözöl azóta.
 A kökörcsin háromszor hullott,

első dolguk, hogy a cibileket kiverik a korcsmából. Egyebet nem tanultak.

Pedig milyen szép dolog volna, ha a legény levetvén a mundért, nem újra kezdené, hanem folytatná a munkát ott, ahol katonáéknál elhagyta. Folytatná pedig ismeretekben gyarapodva, öntudatosan fölhasználva a szerzett tudást és terjesztve, tanítva, továbbadva a földgazdálkodás ezernyi csinját-binját, az anyaföld kibaszálásának célszerű és okos módjait nemcsak a saját, de az ország megbecsülhetetlen hasznára és üdvére!

Helyreigazítás.

A „Szarvasi Lapok“ mult számának vezércikke a népművelődéssel foglalkozván, igen tisztelt cikkirő ur a helybeli Szabad Lyceum működésére vonatkozólag némi kritikai megjegyzést tett.

Az elfogulatlan tárgyilagosságból fakadó igazságszeretet ösztönöz arra, hogy a talán tévesen informált cikkirő ur valótlán állítását megcáfoljam. Abban feltétlen igazat kell adnunk, hogy a Lyceum bizony még nagyon is magán viselte a kezdet nehézségeit s az előadások tárgyát illetőleg mult évi programunk kissé egyoldalú volt. De hisz ez minden újonan létesített intézménnyel így szokott lenni,

A fokozatos fejlődés törvénye nemcsak a szervezetek világában érvényesül, de kifejezést nyer a társadalmi, közművelődési, közgazdasági stb. intézményekben is.

Az igen tisztelt cikkirő ur ama állítása azonban, hogy a Szabad Ly-

ceum előadásain az alsóbb néprétegek nem voltak képviselve, egyáltalában nem felel meg a valóságnak.

Már a legelső lyceumi előadásunkon, az előadás megkezdése előtt jóval szegény sűbás parasztemberek voltak azok, akik legelőször is megjelentek, (rossz nyelvek állítják, hogy csak melegegdeni jöttek a terembe) s a többiek túlnyomólag iparos polgártársaink s ipari munkások voltak.

Többen meg is jegyezték, hogy az intelligencia szinte feltűnően távolmaradt.

És az első előadástól kezdve a legutolsó előadásig mindig a földmives és iparos osztály képezte a közönség zömét s hogy az előadások a céltól eltérőleg tulságos magas színvonaluak még sem voltak, azt legjobban bizonyítja ama körülmény, hogy az érdeklődés minden előadás iránt várakozáson felüli volt.

A cikkirő ur tehát világosan kimutatható dilemába keveredett. Mert ha igaz az az állítása, hogy az alsóbb népréteg hiányzott az előadásokról, akkor valótlán az a megjegyzése, hogy az előadások tulságos magas színvonaluak voltak. Ugyanis az intelligensebb látogatók lebecsülése lenne az, ha számukra magas színvonaluaknak tartanók oly előadásokat, mint a milyeneket másutt teljesen népies publikum előtt tartanak.

Ha meg tényleg túlnyomólag az alsóbb néposztályok voltak képviselve, mint a hogy azt száz meg száz tanúval bizonyíthatnánk, úgy annál inkább megdőln az ellenkezőtt állító kijelentése.

De igen erős bizonyíték ami állításunk igazolására az is, hogy az igen tisztelt cikkirő ur tájékozatlansága onnét

ered, hogy mint szintén az intelligencia tagja, a többiekkel együtt valószínűleg következetesen távol maradt s ha az intelligens osztályok csak gyéren képviseltették magokat s az előadási terem mégis zsufolt volt, úgy csakis az alsóbb néprétegek tölthették azt meg. Tertium non datur.

Ez évi programunk különben teljesen a gyakorlati élet követelményeihez fog alkalmazkodni s a kritikus előadási színvonal is szigorúbb betartás alá kerül. A katona, mikor először veszi kezébe a fegyvert, aligha fogja a verebet röptében löni le, de a folytonos gyakorlat lassanként képessé teszi ily fokú ügyességre is.

Mi nem az általunk létesített Szabad Lyceumra vagyunk büsskéek és önértetések, de a mi értelmes és tanulni vágyó polgárainkra, a kik olyan örvendetes virágzásra emelték ezt a gyakorlati célokat szolgáló kulturintézményt.

KRECSMÁRIK ENDRE
lyceumi titkár.

UJDONSAGOK

— **Halálozás.** Hosszu, áldásos élet után hunyta le örök nyugalomra szemét szeptember 10-én egy köztisztelt matróna. Özv. Lukes Flórisné halt meg hosszas betegség után 94 éves korában. Temetése nagy részvét mellett szeptember 11-én délután mult végbe. Az elhunytban Lukes Ilona, a szarvasi állami leányiskola tanárnője édes anyját gyászolja.

— **Távozó rabbi.** Alig pár éve, hogy Dr. Borsodi József rabbi a szarvasi izraelita hitközség élére állott és e rövid idő alatt általános tekintély és szeretetre tett szert. A nagy tudású rabbit most a nagyatádi izraelita hitközség lelkészévé választotta, ezért lemondott állásáról. Távozása nemcsak hívei között, hanem a város egész intelligenciájában általános sajnálkozást kelt. Bucsuhi szónoklatát tegnap tartotta az izraelita hitközség templomában, hol igen nagy számban jelentek meg tisztelői. A hitközség előjárósága a rabbi teendői ellátásával és a hitoktatással ideiglenesen Dr. Drechsler Miksát bízta meg.

— **Egyházkerületi közgyűlés.** A bányai ág ev. egyházkerület közgyűlése most folyik Budapesten. A közgyűlésen Szarvasról Haviár Dani orsz. képviselő, Moeskönyi József főgimnáziumi igazgató, Zvarinyi János lelkész és Bodnár Endre tanító vesznek részt. A tanácskozásban különösen Haviár Dani igen élénk résztvett befolyását több jelentékeny ügyben latba vette.

— **Házasságok.** Schabatka Mihály szarvasi kir. járásbíró szeptember 8-án kötött házasságot Keller Ilonával Budapesten. — Schvarcz Lajos salgótarjáni gyáros Lówy Ilonának esküdtött örök hűséget.

*Harmadszor veszt a nyárfa lombot
S ő háromszázszor kacagja
Poetáját, a bús bolondot.*

*Csak kacag! ha tudna róla,
Ami kivallok néked, fecském, —
Hogy egykor ábrándokat szőttem
És most is, — most is, ... úgy kettecskén!...
De lásd! megtűphetett az élet,
Mégvért szikla, rög és túske, —
Ah! rajtam nem kacagott senki,
Mert büszke voltam, mindig büszke.*

*Nem kacag és nem fog kacagni
A gögös dalnokon, de senki!
A dalnok kacag csapodáron
S ajka a léha n tát zengi.
Vég cimborák között a dalnok
Legvigabb, — serlegét felhajtja.
Vajjon kinek mi köze hozzá,
Hogy haldoklik a szíve, ajka?! . . .*

*Pihent vagy fecském, szállni készülsz?
Szállj hát te is és hagyd el engem;
Emberek közé megyek én is
S tovább is a vég bordalt zengem.
Repülj ki fecském, — nem viszel hirt,
Csak vígan át a bús határon.
Ha kérdeznék: a lantos léha,
Kacagva, bor közt, csapodáron . . .*

*Csönd. — Isten véled szöke Körös,
Szöke Körösnek nádas partja.
Ma még hamvas az őszi rózsza,
Holnap talán köd ül meg rajta.
Csúfordáros szellő kacagja
A dalnokot, a bús bolondot,
Aki megtudja még siratni
A fecskét — és a hulló lombot . . .*

Tavaly volt, — útra készült már a fecske..

Olthi Barna.

— **Az okkupáció emléke.** Most 30 éve a szerencsétlen boszniai okkupációnak, melyben annyi jó magyar legény véres festette meg a bosnyák sóiklát a nagyhatalmi hóbort kedvéért. Az évforduló alkalmából a volt bajtársak megakarták látogatni az elesettek sírját, de ez kellő résztvevő hiányában elmáradt így itthon emlékeznek meg a távol nyugvó névtelen hősokról. 1878 szeptember 17-én Breska várának ostrománál több szarvasi katona is elesett, ezek emlékére a boszniai hadjáratban résztvevő szarvasi bajtársak szeptember 17-én reggel 9 órákr az ó templomban gyászistentiszteletet tartanak.

— **Jóváhagyott szerződés.** A m. kir. pénzügyminiszter jóváhagyta a szarvas-adóhivatal és pénzügyőrség helyiségeire vonatkozólag Szarvas községgel megkötött bérleti szerződést.

— **Bajok egy toast körül.** A gyulai izraelita hitközség új rabbit választott, kit szeptember 20-án iktatnak be. A beiktatás befejezéséül természetesen bankettet terveztek, melynek során természetesen toastok is lesznek. Az első toastot természetesen a hitközség elnökének kell tartania. Eddig esendben ment a dolog, de mikor arra gondoltak, hogy kinek szóljon a toast, akkor lett nagy vészedelem. Az egyik párt ugyan is még mindig elhiszi azt, hogy a legelső magyar ember a király és annak kívánta a toastot; — a másik párt azonban azt mondta, hogy hagyják a királyt Bécsben nyugodtan, hanem szóljon az első toast az izraelita hitközség legelső emberének, az új rabbinak. Így nem tudtak megegyezni, hogy ki az első ember a gyulai izraelita hitközségben a király-e, a ki messze van és azt se tudja, létezik-e Gyulai hitközség, vagy a rabbi, a ki közel van és vezeti a hitközséget. A mint mondják, e miatt az egész bankett elmáradt.

— **Színházi hír.** A szarvasi színtársulat a héten értékes erővel szaporodik, a mennyiben 16-tól a társulat tagjai közé lép Nagy Gyula buffo, a budapesti Népszínház Vigopera volt tagja, ki e hét folyamán valószínűleg fel is fog lépni.

— **Gyászünnepély.** A szarvasi Szabad Lyceum október 6-án a nyári színtársulatban az aradi vértanúk emlékére gyászünnepélyt rendez.

— **Mulatság.** Vasárnap este az Árpád szállodában a szarvasi iparos leányok igen sikerült táncmulatságot rendeztek. A gyönyörűen feldiszitett bálteremben megjelent az iparosság színe java és igen sokan az intelligensebb osztályból is. Volt confetti szerpentin, világposta és tánc reggelig. A mulatságon az iparos ifjakból felkért 12 rendező segítség a rendező leányoknak a siker megszerzésében.

— **Figyelmeztetés.** A főgimnázium igazgatósága figyelmezteti azokat, kik előzetes engedély nélkül fogadják tanulót szállításra, vagy a megengedett létszámon túl helyeztek el diákokat, hogy ezen az intézkedésen határozata értelmében okvetlen változtatni fog.

— **Veszélyes örült.** Pollák Ignác nyugalmazott államvasuti kalauz pár hete Szarvason telepedett le. Csütörtökön azonban hirtelen dühöngeni kezdett, törni zuzni mindent maga körül. Hozzátartozói kénytelenek voltak a községi rendőrséghez fordulni

amely azután a szerencsétlen embert, kin az örület tört ki, a gyulai kórházba szállították.

Színház.

A színházi hétről jelentést téve, nem mulaszthatjuk el az egyik estén tapasztalt — joggal visszaélésnek minősíthető — jelenségre a figyelmet felhívni és az ellen felszólalni. Vasárnap este ugyanis a Tatarjárás előadásán teljesen megtelt a nézőtér és még 8—10 széket is tettek be két oldalt a padok mellé. A mi színházunk teljesen fából van, így eléggé tűzveszélyes, a padok közötti átjárók különösen oldalt olyan szűkek, hogy azokon épen egy ember elmehet — így esetleg tűz, vagy hirtelen maradt pánik esetén a menekülés igy nagyon nehéz — ezt a menekülést lehetetlené tenni azzal, hogy még székeket tesznek be, melyek a zavarban felfordulhatnak és a menekülőknél utját állhatják, olyan óriási könnyelműség, amely ellen kell, hogy felemeljük szavunkat itt, ha már az előadáson jelen volt színtársulat bizottsági elnök és jegyző, valamint a tűzoltóság parancsnoka ezt feleslegesnek tartotta. Dr. Farkas Ferenc igazgatót pár évi szarvasi működéséből úgy ismerjük, hogy nem tételezhetjük fel azt, hogy az pár korona szerepet játszanék előtte, amit a betett székekért fizettek, hanem valószínűnek tartjuk, hogy az elkésették iránti túlzott udvariasságból tette be a székeket. Azonban kívánatosnak tartjuk a színház közönségének biztonsága érdekében, hogy ilyen intézkedések, melyek óriási szerencsétlenségek okozói lehetnek, elkerültesenek.

A lefolyt héten a következő előadások kerültek a közönség elé:

Zuhogó őszi esőben, félig üres nézőtér előtt folyt le szombaton Lengyel Menyhért színművének a Hálás utókornak előadása. Az őszi idő fázós, hideg hangulatot hozott a szellős színház falai közé és a közönségnek hideg fázékonyasága átragant a szereplőkre is, kik szintén hidegen, szenttelenül, élet nélkül recitálták el mondani valójukat. Talán egyedül Szigethi Andor volt képes kiragadni magát az általános nyomott hangulat alól, ki Zebegény nem nagy szerepéből igazán művészileg kidolgozott alakot csinált. Könyves Jenő és Markovics Margit (Bugder és Ida) az első felvonásban igen szép alakítást mutattak be, de találkozzuk hideg volt, mint a künn zuhogó eső. Herceg Jenőnek is rossz estéje volt, azt a jelenetet, mikor Márhát (Szilágyi Berta) megkéri — csipőre tett kézzel — va-

lósággal tönkre tette. Kivált még az általánosan gyenge ensembléből Gere Zsiga Rápolthi szerepében.

Vasárnap este Tatarjárás zsufolt ház előtt a lehető legrosszabb előadásban folyt le. Egy-két szereplő kivételével a fellépők olyan kritikán aluli munkát végeztek, amilyent még a szezonban nem láttunk. B. Szabó József valahogy csak megfelelt volna Lörenthey szerepének, de már Riza háróné nem szubrett szerep és éneklése hangot kíván, így természetes, hogy F. Szalontay Ferike kis terjedelmű hangjával nem volt képes azzal megküzdeni. Barna Mariska Mogyoróssy önkéntes szerepével próbálkozott. A szűk piros nadrág szépen feszült rajta a férfi nép gyönyörűségére, hát az is valami; — aztán az is valami, hogy olyan jelbeszédet folytat le a nézőtérre, hogy lefőzi a legkitűnőbb drótnélküli távirót, de éneke és játéka minden kritikán alul maradt, hangja gyenge, játék affektált volt. Szigethy Andor Wallenstein szerepében szépen dolgozott és a második felvonásban igen sikerült volt Nagy Imre jelenete is.

A legújabb színműirodalom remeke, az Ördög volt a hét első elfogadható előadása. A címszerepet Könyves Jenő alakította. Már a múlt évben láttuk Könyvestől ezen alakot, de hatása most sem maradt semmivel sem alul annál, amikor először került itt színre a darab. A hatalmas szerepet a legapróbb részletéig átgondolva és átérzve valósággal elragadott művészetével. Hasonló sikerű volt Könyves alakításához Markovics Margit Jolánja. A szerelmét visszafojtani igyekvő asszonyt, kit végre is legyőz a szenvedély, remek közvetlenséggel mutatta be. A második felvonásban az Ördög, János és Elzával lefolyt jelenetében valóságos virtucitást mutatott be. Herceg Jenő János szerepében különösen az első felvonásban szép sikert szerzett, de az a rossz szokása, hogy kezét mindig a csipőjén tartja, honnan még a legszenvedélyesebb jelenetben sem mozdítja el, sokat levont alakításának egyébként teljesen megfelelő voltából. Mivel pedig a vigjáték e három szerepre van építve, ezek jósága az egész előadást sikeressé tette és a többi szereplők nem voltak képesek e sikert megdönteni, bár el kell ismernünk, hogy ez irányban nem csekély igyekezetet fejtettek ki.

Általános meglepetésre üres ház előtt került színre kedden a téli szezon egyik legdivatosabb operettje a Varázskeringő, pedig ez Szarvason premier volt. De hát bizony el kell ismernünk, hogy igen okosan tették azok, kik otthon maradtak, mert a keddi előadásból ugyan nem éíthették meg, mért lett

olyan felkapott Strausz Oszkár ezen operettje. A kedves, behizelgő melódiák visszásan, harmonia nélkül kerültek le a szinpadról, kedvetlenség, vontatottság jelezte az egész előadást. B. Szabó József Niki szerepében az első felvonásban mintha erős indisposícióval küzdött volna, de úgy játéka, mint éneke sikeresebbé vált. Farkas Ferencné Helenát több igyekezettel, mint sikerrel énekelte. Barna Mariskát, ki Francit adta, csokorral és virágkosárral lepték meg tisztelői. Némileg sikerültebb volt Szigethi Andor játéka, bár ének dolgában ő is alkalmazkodott az egész előadás niveaujához.

Echegaray Folt, amely tisztit drámájának reprizében mutatkozott be a Hadrik Anna, a szintársulat hősnője. Matild szerepében egy csapásra meghódította a közönséget. A dráma szenvedélyes kitöréseit a legnagyobb hatással, de azért a szinpad modorosság, a túlzások teljes hiányával interpretálta. Don Jusztó szerepében Balácsi Sándor mutatta meg, hogy kellő szerepkörben milyen szép alkotásra képes. Enriqueta szerepét Markovics Margit teljes sikerrel adta, Enriqueta egyike a legnehezebb szerepeknek, az ellenszenves alakban a közönség tetszését megnyerni a legnagyobb művészet. Markovics Margit pedig teljesen megfelelt ezen feladatnak. Alig láttunk még ilyen kitűnő alakítást a szarvasi szinpadon, amilyent Markovics ez estén bemutatott. Könyves Jenő, ki Fernandót személyesítette, a szokott sikert aratta, de az összes többi szereplők is teljes mérvben megérdemelték azt a tetszést, a mely a nem nagy számú közönség soraiból az est folyamán felhangzott.

Csütörtök este a varáskeringő ismét csaknem teljesen üres ház előtt került színre. A tétongó üres páholyok, a félig üres padosor természetesen lehangoló hatással lehetett a szereplőkre és ennek tulajdoníthatjuk azt a kedvetlenséget, amit a játékokban tapasztalni kénytelenek voltunk. A szereplőkben az a változás történt az első előadással szemben, hogy ez estén Helénát Honthy Elma, Francit Szalontai Ferike és Gusztit Tóth József adta. Honthy Elma a társulat koloratúr énekesnője ez estén mutatkozott be. E szerep nagyon szűk tért enged koloratúr énekesnő művészetének bemutatására, így első felléptéből még ítéletet mondani bajos dolog, de néhány ének-számából már láttuk, hogy hangja erőre, terjedelemre teljesen ki fogja elégíteni a legkényesebb igényeket is. Fogadtatása igen rokonszenves volt. Szalontai Ferike Franci ének-számait teljes sikerrel adta elő, de játékában bizonyos — nála igen szokad — ked-

vetlenség mutatkozott. A többi szereplők az első előadásnak megfelelőek voltak.

Vannak emberek, akik nagyon szeretik az omelettet és esetleg ugyanazok igen kedvelhetik a paradicsomszószt. De nem hisszük, hogy volna olyan ember, a ki az omelettet szeretné paradicsommal leöntve. Vannak akik nagyon szeretik a színházat és esetleg ugyanazok kedvelhetik a kabaret előadásokat is, de színházban kabaret olyan, mint a paradicsomszószban feladott omelettei. A kabarethez fehér asztalok kellene, a terített asztalok intim hangulata adja meg annak ízt, míg a színház szűk ülésorok előtt már nem kedves a hosszúra nyúló kabaret. Ehhez még hozzávéve azt, hogy a péntek esti kabaret-számok egy nagy része olyan volt, amelyeket már volt alkalma a publikumnak megélni és megenni — megtaláljuk a magyarázatát annak, miért láttunk az üres padok között csupa ásitó nézőket. Az egyes szereplők pedig igyekeztek felvidítani a közönséget s nem az ő hibájuk, hogy ez nem sikerült. Herceg Jenő igee ügyesee conferált, Szigethy Andor, Gere Zsiga, Szalontai Ferike, Tóth József, Halász Ilonka, Honti Elma és Barna Mariska is kedves dolgokat adtak elő. Az előadott kis egy felvonásos vígjátékba pedig Nagy Imre és Markovics Margit jobb ügysző méltó igyekezettel fejtettek ki. Az eredmény azonban udvarias társ — és őszinte ásitás volt.

2740|1908 tkvi szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A Szarvasi kir. járásbíró, mint tkv. hatóság közhírré teszi, hogy Dr. Salacz Aladar ügyvéd által képviselt özv. Szitó Imréné és társai végrehajthatóknak Szalai Józsefné Szitó Julianna végrehajtást szenvedő elleni 229 kor. 70 fillér tőke követelés és jár iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (A szarvasi kir. járásbíró) területén levő Békésszentandrás község határában fekvő a szentandrás 2980. szjtkvben felvett 2859-65-c-i-b hrszu 2 hold 100 négyszögöl horgóbeli szántóra 533 kor. a szentandrás 3131 szjtkvben felvett 2859-65-b hrsz. 1100 négyszögöl horgóbeli szántóra 213 korona a szentandrás 3001 szjtkvben felvett 3496 hrszu kender földre 38 korona a C. I. rsz. a. özv. Szalai Mihályné javára bekebelezett haszon élvezeti jogával terhelt az

árverést utóbbira az 1881. LX. t.-c. 156. §-a alapján. elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi december hó 7-ik napján délelőtti 9 órakor Békésszentandrás község házában meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881 LX. t.-c. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881 évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170 §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Szarvason, 1908. évi szeptember hó 3-ik napján.

SCHABATKA, kir. járásbíró helyett:

MÉSZÁROS, kir. járásbíró.

2140|1908 tkvi. szám.

Arverési hirdetményi kivonat.

A szarvasi kir. járásbíró, mint telek-könyvi hatóság közhírré teszi, hogy özv. Kiszely Jánosné végrehajthatóknak ifj. Molitorisz Endre végrehajtást szenvedő elleni 204 kor. tőkekövetelés és jár. iránti végrehajtási ügyében a gyulai kir. törvényszék (A szarvasi kir. járásbíró) területén levő Szarvas község határában fekvő a szarvasi 4366 szjtkvben A. I. I. rszám alatt felvett 2387 88 hrszámú 1600 népsorszámu ház és 367 négyszögöles udvarnak ifj. Molitorisz Enedre nevén álló felerészére 800 korona megállapított kikiáltási áron a C. 11 C. 12 rszámok alatt Kiszely János és neje Liska Erzsébet javára bekebelezett szolgálomijog épségben tartásával az árverést elrendelte és hogy a fentebb megjelölt ingatlan az 1908. évi október hó 14-ik napján délelőtti 9 órakor a kir. járásbíró mint tkvi hatóság árverési helyiségében meg tartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10 százalékát bánatpénzül készpénzben, vagy az 1881 LX. t. cz. 42 §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881: évi november hó 1-én 3333 szám alatt kelt igazságügyi miniszteri rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes érték papirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kir. járásbíró, mint tkvi hatóság.

Szarvas, 1908. évi július 20-ik napján,
Schabatka kir. járásbíró.

Hirdetmény.

Gigyelmezteti az előjáróság a lakos-
ságot, hogy az 1908. évi augusztus hó 1-én
életbelépett „Rendelet a husvizsgálat tár-
gyában“ 3. §-a értelmében: „Azon kis- és
nagyközségekben, ahol közbiztonság van, akár
magán-, akár közfogyasztásra szarvasmarha
és ló kényszervágásoktól eltekintve, csak
közbiztonságban vágható le, ott pedig, a hol
lőközbiztonság nincs, lőközbiztonságok ese-
tében sem vágható le.“

Ezek szerint szarvasmarha (bivaly, bi-
ka, ökör, tehén, tinó, üsző, borjú) magán-
fogyasztásra, lakadalmakba csakis közbiz-
tonságban vágható le.

Az ezen rendelkezés ellen vétők — a
mennyeiben cselekményük büntetett, vagy vét-
séget nem képez — a rendelet 119 §-a ér-
telmében kihágást követnek el és 15 napig
terjedhető elzárással és 200 koronáig ter-
jedhető pénzbüntetéssel büntetendők.

Szarvas, 1908. szeptember 9.

Jeszenszky s. k. Kovács s. k.
h. főjegyző. bíró.

Hirdetmény.

Szarvas nagyközség előjárósága részé-
ről alólírottak közhírré teszik, Ő cs. és kir.
apostoli Felsője f. évi augusztus hó 10-én
Ischlben kelt legfelsőbb rendeletével azon
harcosoknak, akik Ő legfelségesebb szemé-
lyével gróf Radecky tábornagy vezérlete
alatt az 1848-iki hadjáratot (Olaszországban
végig küzdötték, avagy ezen hadjárat vala-
melyik ütközetében részt vettek, a katonai
jubileumi keresztet — rang és állásra való
tekintet nélkül — adományozza legfelsőbb
küntetésükben.

Felhívjuk azon egyéneket kik fentjelzett
jubileumi érdemkeresztre igényt tartanak,
hogy abbéli szándékukat az arra vonatkozó
okmányokkal, vagy ha okmányaik nem vol-
nának meg, tanuikkal alólírott jegyző hiva-
talos helyiségében folyó évi szeptember hó
14-éig okvetlen jelentsék be.

Szarvason, 1908. évi szeptember hó
3-án.

Az előjáróság nevében:

Jeszenszky, Demesák,
jegyző. h. bíró.

Felhívás.

Szarvas nagyközség előjárósága ré-
széről alólírottak ezennel felhívjuk az ovoda
köteles gyermekek szülőit, hogy az 1903.
szeptember hó 1-től — 1905 szeptember
hó 1-ig született illetve 3—5 év közötti
ovoda köteles gyermekeiket f. évi szeptem-
ber hó 7—12 közötti napokon annál is in-
kább beírassák, miután ezen felhívásra már
intésül tekintetik, és a fenti határidő alatt

be nem iratkozott gyermekek szülői a tör-
vény értelmében a legszigorubban fognak
büntetettetni.

Különösen felhívjuk a szülők figyelmét
hogy ezentul az ovodába való beíratásra kü-
lön figyelmeztetve vagy felhiva idézés által
nem lesznek, tehát azon körülmény hogy
felhívást nem kaptak, a bírság kirovásánál
figyelembe nem fog vétetni.

Szarvason, 1908. évi augusztus hó 12.

Az előjáróság nevében:

Jeszenszky, Kovács,
jegyző, bíró.

Hirdetmény.

Alólírott Szarvas nagyközség előjáró-
sága ezennel közhírré teszi, miszerint azok
a szőlősgazdák, akik a borítal adóra vo-
natkozó 1892: XV. t. c. 3. §-a szerint sze-
szes italok kimerésével vagy kismértékben
való elárulásával nem foglalkoznak, nyílt
közégekben abban a kedvezményben része-
sülnek, hogy a saját termésű boraiktól házi
szükségletre szánt bormennyiség után ital-
adó fejében bor után 6 kor. 70 fillért, bor-
must és szőlőcefre után pedig 5 kor. 04
fillér adót fizetnek.

A kik tehát a házi fogyasztás számá-
ra biztosított kedvezményre igényt tartanak,
azt f. évi szeptember hó 15-éig, illetve ha
a szüret előbb kezdődne, még a szüret
kezdetig a községi előjáróságnál bejelent-
és előszóval teendő meg, melyben megjelöl-
endő a szőlőbirtok terjedelme, a házi fo-
gyasztásra szánt bor évi átlagos mennyisége
a termés mennyisége és a nagyban (50 li-
teren felül) való eladásra szánt bor meny-
nyisége hektoliterekben kifejezve.

Szarvas, 1908. évi augusztus hó 15-én.

Jeszenszky, s. k. Kovács, s. k.
h. főjegyző. bíró.

Felhívás.

Szarvas nagyközség előjárósága
részéről alólírottak ezennel felhívják
az iskola köteles gyermekek szülőit,
hogy az 1902 szeptember hó 1-től
1894 szeptember hó 1-ig született, il-
letve a 6—14 év közötti iskola köte-
les gyermekeiket folyó évi szeptember
hó 7—12 közötti napokon annál is
inkább beírassák, miután ezen felhívás
már intésül tekintetik, és a fenti ha-
táridő alatt be nem iratkozott gyerme-
kek szülői a törvény értelmében a
legszigorubban fognak büntetettetni.

Különösen felhívjuk a szülők fi-
gyelmét, hogy ezentul az iskolába
való beíratásra külön figyelmeztetve
avgy idézés által felhiva nem lesznek
tehát azon körülmény hogy felhívást

nem kaptak, a bírság kirovásánál fi-
gyelembe nem fog vétetni.

Szarvason, 1908. évi július hó 30.

Az előjáróság nevében:

Jeszenszky, ROSZIK,
jegyző. bíró.

Csemege szőlő

azonnali fogyasztásra kilonként 16 kr.

kapható **Köszegi Mihályrál.**

Kiadó lakás.

**A Kossúth-utczában
fekvő (I. 21.) Kvačsala
féle házban több la-
kás kiadó. Bérbe ven-
ni szándékozók je-
lentkezzenek Scholtz
Gyula ev. lelkésznel.
Esetleg eladó.**

**Szép szilva kapható
Benka Gyulánénál.**

Vasuti menetrend.

— Érvényes 1908. május 1-től. —

Mezőtur	ind. é.	2:29 n.	12:15 n.	5:40
Szarvas	érk.	3:15 "	1:03 é.	6:28
	ind.	3:27 "	1:27 "	6:38
Kisszénás	érk.	4:14 "	2:12 "	7:25
Orosháza	érk.	5:35 "	3:26 "	8:40
Mezőhegyes	érk. n.	7:55 "	5:40 "	—
Mezőhegyes	ind.	—	9:18 "	—
Orosháza	ind. é.	5:55 "	11:17 "	6:07
Kisszénás	érk. n.	7:18 "	12:29 "	7:16
Szarvas	érk.	8:24 "	1:26 "	8:13
	ind.	8:44 "	1:44 "	8:23
Mezőtur	érk.	9:30 "	2:30 "	9:10

A nappali idő reggeli 6 órától esti 5 óra
59 percig terjed. A számjegyek előtt levő
betűk é. = éjjelt, n. = nappalt jelent.

C S A I Ó.

dik, ha nem nálam szerzi be **iskolakönyveit
és írószereit**, mert oly olcsón sehol nem sze-
rezheti be, mint **SÁMUEL ADOLF könyv- és
papírkereskedésében Szarvason.**

NE HALLGASSON

hangzatos reklámokra, mert 28 éve fennálló
könyv-, papir- és írószer kereskedésében
pontos és megbízható kiszolgálásra talál.
SÁMUEL ADOLF.

Csemege szőlő eladás.

Ponyiczky János I. kerület Vajda Péter-utca 103. számú házában kiváló minőségű csemege szőlő kapható.

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy férfi-szabó üzletemet a Hitelbank épületéből saját házámban

Deák Ferencz-utca 161. szám alá helyeztem át.

A n. é közönség szives pártfogását kéri.

Kiváló tisztelettel

Polónyi József,

férfi-szabó.

3-3

Kiadó lakás.

Szarvason, az izrael, hitközség tulajdonát képező háza (Vak-ntca 1319.) folyó évi szeptember 1-én bérebe kiadó. A bérelni szándékozók az elnökségnél jelentkezzenek.

Eladó butorok.

Elköltözés miatt 3 szobabutor új zongora eladó. Értekezni Schreiber Vilmosnál

Jutányos koszt**PESTI LAJOS**

vendéglősnél.

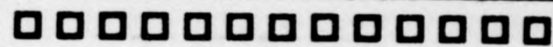
Tisztasága **30.000** koronával szavatoltatik.

A konyhában és házban

mindent, ami egyáltalában mosható és tisztítható, csakis

Schicht szarvasszappannal

tisztítsunk. E szappan évtizedeken át folytatott beható és lelkiismeretes tanulmányozásnak eredménye. Mosóereje rendkívüli, szavatolt tiszta és ment minden káros keveréktől. Gond nélkül használható tehát minden tisztítási célra, még ott is, hol közönséges szappan felmondja a szolgálatot vagy különös gondosság szükségeltetik.

Globin a legjobb és legfinomabb Czipő tisztítószer
Egyedüli-gyáros: Fritz Schulz jun. részv.-társ Lipcse és Eger.

Eladó föld.

Özv. Moravesik Józsefné mezőtéri földjéből 62 hold örökáron eladó az egyik tábla 28 kis hold, a melyiken 9 hold tavalyi és idei herés van; a másik tábla 34 hold. Továbbá Mótó-zugban 110 □-ő: dinnye-föld örökáron eladó.

3-3

Eladó, vagy esetleg

berbe adó szabadkézből azonnal a Kényes-utcában levő 119. számú Mocs-kónyi Ágost-féle ház, mely 325 négy-szögletes telken áll s melyben 3 lakó szoba egy nagy kamara foglaltatik. A mellék épületben szintén egy kamrának használható helyiség, szin és ol taláható. Tágas udvar és konyha kert gyümölcsfákkal. Bővebb felvilágosítás-sal szolgál **Mocskónyi József** gimnáziumi igazgató-tanár.

Özv. Pataki Jánosné-nak egy jó forgalmú üzlet és pálinka-ki-méréssel együtt betegség miatt kiadó esetleg eladó.

3-3

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68,

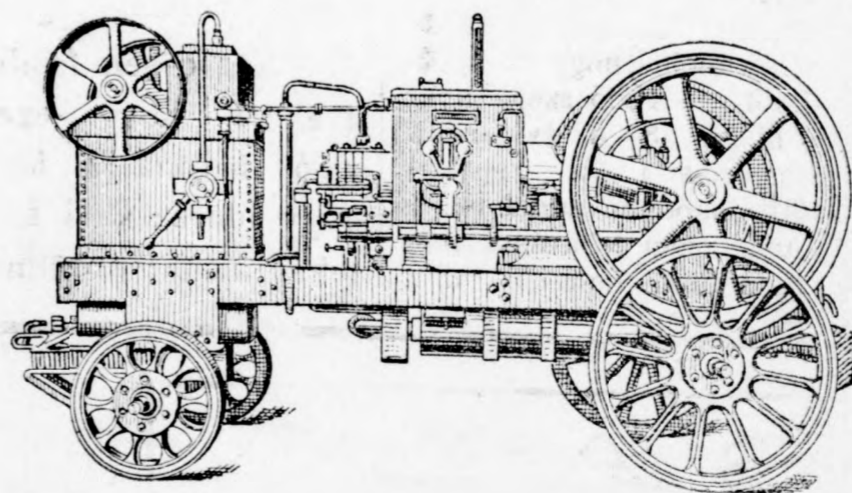
által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak

Locomobil és gőzcséplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, lóhere-cséplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoriczamorzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytetemes acél-ekék, 2- és 3-vasú ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

Eredeti „Otto” benzin-motorok cséplési célra

Saját műhely
IX. Mester-utca 81 sz.

Saját műhely
IX. Mester-utca 31 sz.

továbbá Benzin-, Petrolin-, Légszesz és szivógáz-motorok faszén, antracit és kokszt tüzelésre 1-1500 lóerőig.

LANGEN és WOLF Motorgyár, Budapest VI. Váci-körút 59.

Bakay Gézának

a Gróf Csáky utcai háza hasznbérbe kiadó 10 szobával, 2 konyhával, 4 pincével, éleskamrával, fürdő szobával — kocsiszin és istálló magtár 2 udvarral. A décsi 86 hold tanya földje és a maczóban 2600 □-öl szőlője örökáron apró parcellákban is eladó — szőlőnek ideji termése külön is megvehető, ugy 14 hold feles tengeri láboni termése, azonkívül 20 hektoliter bora 50 literenként, az összes gazdasági felszerelés is felaprózott rőzse 14 kocsival eladó. Bővebbet megtudni a tulajdonosnál a Csáky-utcai lakásán.

Hitelbank és Szarvasi takarékpénztár részvények eladók.

Értekezhetni lehet Bakay Gézánál.

Kiadó lakás.

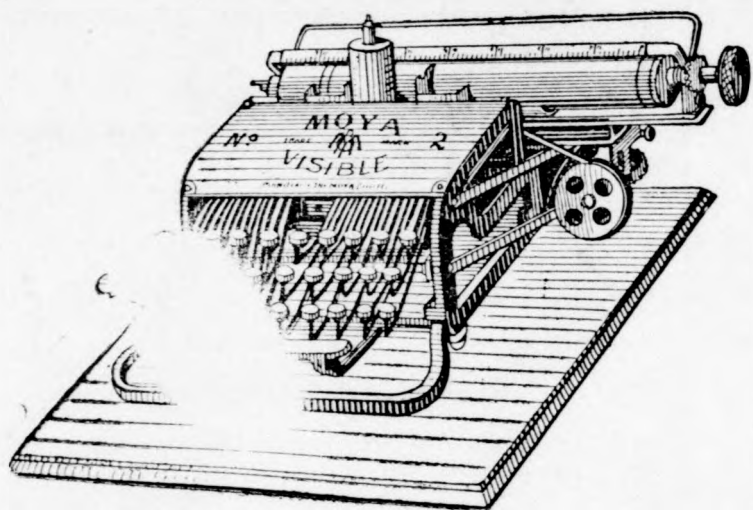
A Beliczey-uton 5 szobából konyha, kamra és istállóból álló ház hasznbérbe kiadó, esetleg eladó.

Értekezhetni lehet a kiadóhivatalban.

Ugyanott 2 bolti rolló és ajtó eladó.

Már nem drága az írógép!

5-36

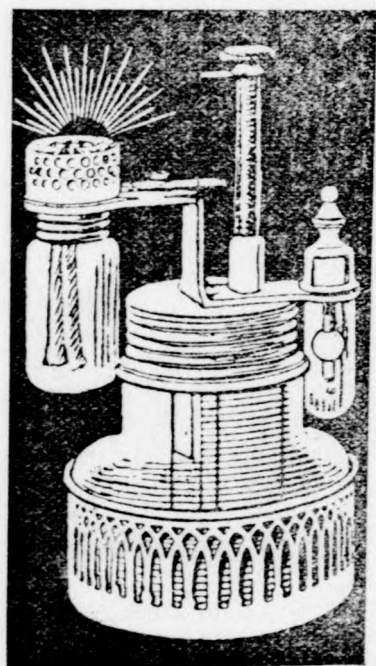
„MOYA“ elsőrendű írógép csak

200 korona.

Csekély részletfizetésre 20 százalékkal drágább. Látható irás, erős bilengyűkkel, a legfinomabb angol acélból. Az angol ipar remeke. Mindenki egy napi gyakorlat után feltűnő gyorsan ír rajta. Irodáknak, hivataloknak, kereskedőknek stb. nélkülözhetetlen.

Kivánatra utazóink által eredetileg bemutatjuk. Kezelés egyszerű. Nem romlik. 3 évi jótállás.

Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat írógép-osztálya
Budapest, VII., Dembinszky-utca 28.

Nem kell többé gyufa se gyertya a házban!

Világszabadalom!

„VIKTORIA“ villamos öngyújtó készülék! Disze minden asztalnak! Éjjeli lámpa helyett is használható! Egy nyomás által megvilágítja a szobát! Csak egyszer egy évben kell megtölteni. A beleváló sav 50 fillérért mindenütt kapható, de mi is küldhetjük!

Elegáns nikkelezett kivitelben 8 kor. utánvét mellett küldi a „Külföldi Ujdonságokat Terjesztő Vállalat“

Budapest, VII., Dembinszky-utca 28. szám.

Viszont elárusítóknak nagy kedvezmény. Bővebbet a kiadóhivatalban.

Itt a nyár kibujnak a szeplők !!!

Hogy azt elkerülje, hogy arcborét bársony sima üdévé varázsolja, használja

a **Pálma crèmet,**

vagy a Dr. Spitzer arc- és kézkenőcsét.

Kapható

Medveczky Utóda gyógyszerárában, Szarvason.

Nagykikindai gyártmány
Bonn-féle szab. biztonsági átfedő-
cserép 272. szám.

BOHN M. ÉS TÁRSAI

== NAGYKIKINDA és ZSOMBOLYA ==

Legrégibb, legnagyobb és legjobb telep
e szakmában Ausztria-Magyarországon a

BOHN-FÉLE TÉGLAGYARAK

NAGYKIKINDÁN és ZSOMBOLYÁN

Alapított 1864. Legelőkelőbb referenciák. Alapított 1864.

== 50 millió évi gyártás ==

a cs. és kir. szab. Bohn féle biztonsági átfedő cserépekből

VASOXYD természetes vörös színben vagy kátrányozva.

GYÁRTMÁNYOK: Bohn-féle szabadalmazott biztonsági átfedő-
cs-repek. Legelőkelőbb legszébb tetőzet. —

Képes árjegyzék és minták kívánatra ingyen és bérmentve. 8-10

Zsombolyai gyártmány.
Szab. biztonsági préselt átfedő cserép
253. sz.

R E I S Z M I K S A

B U T O P G Y Á R A B É K É S C S A B A

VASUT-UTCA 1155. ÉS 1156. SZ.

Műasztalos, kárpitos- és díszítőműhelyek.

R A J Z I R O D A .

Telefon: 20. sz. Telefon: 20. sz.

Saját készítményű teljes

l a k á s b e r e n d e z é s e k

állandóan nagy választékban.

Nyomatott Sámuel Adolf könyvnyomdájában Szarvason.